
Sociaal veiligheidsbeleid
Kindcentrum SPEEL en LEER

Versie 09-01-2019

Vastgesteld door de MR op: maart 2019

(WMS Artikel 10. Instemmingsbevoegdheid medezeggenschapsraad:

Het bevoegd gezag heeft vooraf de instemming van de MR voor elk door het bevoegd gezag te nemen besluit met betrekking tot in ieder geval de volgende aangelegenheden: e. vaststelling of wijziging van regels op het gebied van veiligheids-, gezondheids- en welzijnsbeleid.)

Inhoud

Inleiding.....	4
Toelichting begrippen.....	6
1. Onze visie op veiligheid.....	8
2. Vertaling naar de praktijk.....	9
3. Samenhang andere beleidsdocumenten.....	11

Inleiding

Sinds augustus 2015 is de 'Wet Veiligheid op school' ingevoerd. De wet heeft als doel dat scholen zich inspannen om pesten tegen te gaan en dat scholen zorgen voor sociale veiligheid. Incidenten zoals ongepast gedrag, pesten, (seksuele) intimidatie, diefstal, discriminatie en agressie worden voorkomen. Dat kan door op tijd te signaleren en hier gericht tegen op te treden. In de wet staat dat scholen:

1. Een sociaal veiligheidsbeleid moeten voeren.
2. Een aanspreekpunt moeten hebben waar leerlingen en ouders pesten kunnen melden. Ook moet iemand het pestbeleid op school coördineren. Dit kan dezelfde persoon zijn, maar dat hoeft niet.
3. Een jaarlijkse monitoring van de veiligheidsbeleving van kinderen uitvoeren, zodat er altijd een actueel en representatief beeld is van de situatie op school.

Ad1:

Van scholen wordt verwacht dat ze alles doen wat nodig is om leerlingen, ouders en leerkrachten een veilige omgeving te bieden. Dit vraagt van scholen dat ze een actief veiligheidsbeleid voeren dat doeltreffend is. Monitoring van de sociale veiligheid van leerlingen geeft daarover meer informatie. Als resultaten daartoe aanleiding geven, kan de school op basis van deze gegevens het beleid aanpassen.

Ad2:

De anti-pest coördinator kent vier taken:

- Fungeren als aanspreekpunt voor ouders en leerlingen als belangenbehartiging.
- Het leveren van een actieve bijdrage aan een sociaal veilig schoolklimaat door het geven van voorlichting en het organiseren van preventieve activiteiten.
- Fungeren als gesprekspartner en beleidsadviseur op het gebied van sociale veiligheid.
- Coördinatie van anti-pestbeleid van de school.

Ad3:

Aan de monitoring zijn vanuit de wet eisen gesteld. De school moet ervoor zorgen dat de monitor-gegevens voor de inspectie toegankelijk zijn en beschikbaar worden gesteld. Het instrument moet:

- betrouwbaar en valide zijn;
- inzicht geven in de ervaring van leerlingen over de sociale en fysieke veiligheid op school;
- inzicht geven of leerlingen te maken hebben met aantasting van de sociale en fysieke veiligheid;
- inzicht geven hoe het is gesteld met het welbevinden van leerlingen op school;
- gestandaardiseerd, jaarlijks en representatief zijn.

Bij CKC Drenthe wordt dit beleid uitgevoerd op kindcentrum-niveau. In de rest van dit plan wordt gesproken van kindcentra.

In ons voorliggende veiligheidsbeleid is beschreven op welke wijze KC SPEEL en LEER bovenstaande bepalingen uit de wet vertaalt naar het dagelijks handelen. In dit plan zijn alle verplichte zaken vastgelegd, zodat te allen tijde terug te vinden is wat een gebruikelijke handelwijze is van directie, leerkrachten en andere betrokkenen.

Veranderende omstandigheden of nieuwe inzichten kunnen aanpassingen op de procedures en werkwijzen nodig maken. In ons veiligheidsbeleid zijn verwijzingen opgenomen naar diverse protocollen en beleidsdocumenten. Dit veiligheidsbeleid moet dan ook vooral gezien worden als een raamwerk waarin visie, beleid, procedures en contactgegevens overzichtelijk bij elkaar staan.

Toelichting begrippen

In de 'Wet veiligheid op school' worden een aantal begrippen genoemd. Hieronder lichten wij deze begrippen verder toe:

Sociale veiligheid:

Een school is veilig als de psychische, sociale en fysieke veiligheid van leerlingen niet door handelingen van anderen worden aangetast.

Fysieke veiligheid:

Aantasting van de lichamelijke integriteit, bijvoorbeeld door het toebrengen van lichamelijke pijn of letsels; denk bijvoorbeeld aan geweld in de vorm van slaan, schoppen etc.

Sociale veiligheid:

Aantasting van de integriteit in het intermenselijk verkeer, bijvoorbeeld door uitschelden, belachelijk maken, achterstelling en discriminatie, vernedering, buitensluiten etc.

Psychische veiligheid:

Aantasting van de geestelijke gezondheid, zoals door het uitoefenen van ongeoorloofde druk en bedreiging, manipulatie etc.

Pesten:

Het herhaald ongewenst gedrag waartegen iemand zich niet kan verdedigen en wat in allerlei vormen voorkomt. Van kleinerende opmerkingen tot openlijke kritiek en intimidatie. Van flauwe grappen tot fysiek geweld. Van roddelen tot isolatie en cyberpesten.

Intimidatie:

Iemands gedrag beïnvloeden door hem angst aan te jagen door te dreigen met negatieve gevolgen. Dit kan lichamelijk geweld betreffen, maar kan ook (non-) verbaal plaatsvinden door het maken van opmerkingen, gebaren en handelingen die het slachtoffer als ongewenst ervaart. Het betreft seksuele intimidatie als de gedragingen, opmerkingen of handelingen een seksueel karakter hebben.

Discriminatie:

Er is sprake van discriminatie als leerlingen anders worden behandeld dan anderen op grond van hun afkomst, geslacht, seksuele geaardheid, leeftijd, handicap of chronische aandoening, politieke gezindheid, arbeidsrelatie, arbeidscontract, burgerlijke staat, nationaliteit, godsdienst of levensbeschouwing.

Agressie en geweld:

Hier geldt grofweg een onderverdeling in drie vormen:

- Verbale agressie: uitschelden, schreeuwen of zeer fel in discussie gaan
- Fysieke agressie: schoppen, duwen, slaan, spugen, bijten, vernielen
- Psychische agressie: iemand verbaal of schriftelijk bedreigen, intimideren, chanteren of vernederen, (cyber)pesten.

Korte beschrijving van ons kindcentrum

Kindcentrum SPEEL en LEER is een kindcentrum met ongeveer 85 kinderen die onderwijs volgen en ongeveer 35 kinderen die gebruik maken van KDV, BSO of PSZ. De opvang wordt verzorgd door de KidsCasa en het onderwijs wordt aangeboden door de in september 2017 ontstane Samenwerkingsschool. De teams samen tellen zo'n 22 enthousiaste en betrokken leerkrachten en pedagogisch medewerkers geeft dagelijks invulling aan de uitdaging die het hedendaagse onderwijs/opvang vraagt. Wij maken onderdeel uit van het schoolbestuur van CKC Drenthe.

Onze gezamenlijke visie van opvang en onderwijs kunt u hieronder lezen:

SPELEN en LEREN

Wij zien de kracht van spelonderwijs leren en stemmen het activiteiten- en onderwijsaanbod af op het kind. Wij ontwikkelen zelfvertrouwen, sociale vaardigheden, talenten en inzicht in eigen mogelijkheden. Wij leren kinderen keuzes maken binnen een uitdagende situatie waarin zelfstandig SPELEN en LEREN afgewisseld en aangevuld wordt door gestuurd en begeleid leren. Wij leren te reflecteren en zelf verantwoordelijkheid te nemen. Dit legt de basis voor een leven lang leren.

VEILIG en SAMEN

Ons Kindcentrum streeft een positieve relatie na met de kinderen en de ouders, verzorgers. We scheppen een sfeer, waarbij elk kind geaccepteerd wordt, ongeacht uiterlijk, taal, culturele- of godsdienstige achtergrond. Dit doen we door gezamenlijke verantwoordelijkheid, veiligheid en respect uit te dragen in ons kindcentrum. Daarnaast staan wij voor een positieve benadering, door te ontmoeten, samen te delen en samen te werken.

NIEUWSGIERIG en BELEVEN

De huidige samenleving vraagt om nieuwe vaardigheden, zoals samenwerken, kritisch denken, creativiteit in denken en doen, filosoferen, onderzoeken en zelfsturing. Wij bieden dit aan in een rijke leeromgeving. Een omgeving die de kinderen betrokken en gemotiveerd maakt om te leren en waarbij de interactie gestimuleerd wordt.

ZELFSTANDIG en TOEKOMSTGERICHT

Wij leren leren, wij leren zelfstandig te zijn en om te gaan met verantwoordelijkheden, we leren samenwerken en effectief om te gaan met onze tijd. Middels reflectie optimaliseren we de ontwikkeling. Wij stemmen het aanbod zo optimaal mogelijk af op ieder individu. Wij leren kinderen eigenaar te zijn over hun leerproces. Dit om goed voorbereid te zijn op de snel veranderende maatschappij.

1. Onze visie op veiligheid

De afgelopen anderhalf jaar heeft het team van KC SPEEL en LEER aandacht besteed aan een goed pedagogisch klimaat. Veiligheid speelt hier een belangrijke rol in. Veiligheid is immers een belangrijke voorwaarde om goed te kunnen functioneren op school en om je te kunnen ontwikkelen.

Alle kinderen, personeelsleden en andere volwassenen die bij KC SPEEL en LEER zijn betrokken, voelen zich veilig en thuis op het kindcentrum. Ieder draagt zelf actief bij aan het versterken van deze veiligheid. Dit gebeurt door zichzelf te houden aan de regels en rekening te houden met anderen.

Onder andere via observaties houden wij de sociaal-emotionele ontwikkeling van de kinderen bij. Zodra wij merken dat kinderen zich niet veilig en vertrouwd voelen, ondernemen wij in overleg met de ouders, actie. Omdat het gedrag op het kindcentrum en thuis een wisselwerking heeft, verwachten wij van ouders hetzelfde. Als ouders thuis constateren dat het kindcentrum niet veilig is voor het kind, horen wij dit graag.

Als uitgangspunt geldt dat het kindcentrum een plek moet zijn waar relatieve rust heerst, waar kinderen, personeel en ouders zich thuis voelen en veilig weten. Waar alle betrokkenen respectvol, prettig en vriendelijk met elkaar omgaan. Dat betekent concreet:

Voor kinderen geldt dat zij:

- niet pesten of gepest worden;
- zichzelf mogen en kunnen zijn;
- weten dat geweld, (seksuele) intimidatie, pesten en discriminatie niet getolereerd wordt;
- bij iemand terecht kunnen als er problemen zijn;
- serieus genomen worden door personeelsleden en overige medewerkers;
- op de hoogte zijn van de duidelijke afspraken over dit alles.

Voor ouders/verzorgers dat zij:

- erop kunnen vertrouwen dat hun kinderen graag naar school gaan;
- weten dat een prettige omgang wordt bevorderd;
- weten dat geweld, (seksuele) intimidatie, pesten en discriminatie niet getolereerd wordt;
- een open houding hebben t.a.v. problemen;
- weten dat signalen worden opgepakt en problemen aangepakt;
- serieus genomen worden door personeelsleden en overige medewerkers;
- weten dat er duidelijke afspraken over dit alles zijn, vastgelegd in protocollen rondom schoolklimaat en veiligheid;

Voor personeel en andere medewerkers dat zij:

- met respect bejegend worden door kinderen, ouders/verzorgers en collega's,
- betrokken worden bij het scheppen van een goede werksfeer;
- weten dat geweld, (seksuele) intimidatie, pesten en discriminatie niet getolereerd wordt;
- ergens terecht kunnen met signalen;
- weten dat signalen worden opgepakt en problemen worden aangepakt;
- duidelijkheid hebben over wat er gebeurt bij calamiteiten;
- weten dat er duidelijke afspraken over dit alles zijn, vastgelegd in protocollen rondom klimaat en veiligheid;

2. Vertaling naar de praktijk

Om uitvoering te geven aan de 'Wet veiligheid op school' hebben wij afspraken gemaakt over de toepassing in de praktijk. Belangrijk hierin is het tijdig signaleren en, indien nodig, gericht optreden. Met elkaar houden wij ons aan de gemaakte afspraken en protocollen. Concreet betekent dit het volgende:

- A. Wij werken met het Schoolwide Positive Behavior Support concept. SWPBS is gericht op het creëren van een omgeving die het leren bevordert en gedragsproblemen voorkomt. Dit begint bij het gezamenlijk formuleren van de waarden die de school belangrijk vindt. Vervolgens benoemt het schoolteam het gedrag dat past bij deze waarden en leert het de kinderen actief aan. Adequaat gedrag wordt hierna systematisch positief bekrachtigd. Hiermee wordt een veilig en positief schoolklimaat gecreëerd, waarin elke leerling optimaal kan profiteren van het geboden onderwijs.
- B. In ons lesaanbod schenken wij structureel aandacht aan de sociale vaardigheden. Hiervoor gebruiken wij o.a. de methode Trefwoord.
- C. We starten en eindigen bijna iedere dag met een klassengesprek, waar tijdens het 'kringgesprek' tijd en ruimte is om naar elkaar te kijken, te luisteren en te vertellen. Hierdoor ontstaat begrip tussen de leerlingen onderling. De kring draagt in ruime mate bij aan het voorkomen van of oplossen van ruzies en conflicten.
- D. Eens in de twee jaar wordt de **tevredenheidspelling** onder ouders afgenomen. Ouders worden bevraagd over het onderwijs en de werkomstandigheden op onze school, waarbij ook aspecten t.a.v. veiligheid meegenomen worden. De resultaten worden besproken met het team en de medezeggenschapsraad. De input hiervan wordt gebruikt voor het schoolplan en de managementrapportages.
- E. Eens in de twee jaar wordt, op de school, de **tevredenheidspelling** onder leerlingen en leerkrachten afgenomen. Leerlingen en leerkrachten worden bevraagd over het onderwijs en de werkomstandigheden op ons kindcentrum, waarbij ook aspecten t.a.v. veiligheid meegenomen worden. De resultaten worden besproken met het team, de leerlingen en de medezeggenschapsraad. De input wordt gebruikt voor het schoolplan en de managementrapportages.
- F. Voor onze personeelsleden geldt een **gedragscode**.
- G. Op onze school wordt pesten niet getolereerd. Het beleid van de school is gericht op het voorkomen van pestgedrag. Wanneer kinderen of ouders melding maken van (mogelijk) pestgedrag, nemen wij dit altijd serieus en gaan in gesprek met de betrokkenen. Ouders ontvangen altijd een terugkoppeling. Wanneer blijkt dat er meer aan de hand is, wordt door ons het **pestprotocol** gehanteerd en/of schakelen wij een extern deskundige in om ons te ondersteunen.

In bijlage 4 (Pestpreventie) van ons pas opgestelde "HOE en WAT op SPEEL en LEER" staat duidelijk omschreven wat wij doen om pesten te voorkomen

en welke procedures wij volgen indien er signalen zijn die erop wijzen dat er gepest wordt.

- H. Tijdens de pauze zijn leerkrachten, in de vorm van **pleinwacht**, zichtbaar op het speelplein aanwezig. Hierdoor is er toezicht en is altijd een aanspreekpunt voor kinderen beschikbaar.
- I. Twee keer per jaar vindt **monitoring van de veiligheidsbeleving** van de bovenbouwleerlingen plaats middels het invullen van de vragenlijsten van SCOL. Dit is een leerlingvolgsysteem voor sociale competentie. De opbrengsten vanuit SCOL worden twee keer per jaar tijdens de groepsbesprekingen besproken met de (M)IB-er. Indien wenselijk wordt e.e.a. teambreed behandeld tijdens de zorgvergadering.
- J. Regelmatig komt het voor dat de kinderen vanuit school met auto's van ouders en/of leerkrachten worden vervoerd. Dit kan voor een excursie of een uitstapje zijn. Voor vertrek worden altijd de nodige zaken besproken en gecontroleerd. Deze afspraken en regels zijn vastgelegd in ons **vervoersprotocol**.
- K. Voor de fysieke veiligheid hebben wij personeelsleden opgeleid tot **bedrijfshulpverlener** (BHV-er). Deze BHV-ers verlenen hulp bij calamiteiten en worden regelmatig bijgeschoold. Onderdeel van de bedrijfshulpverlening is ons **ontruimingsplan**. Het daadwerkelijk ontruimen van het gebouw wordt tenminste tweemaal per jaar geoefend.
- L. Het bieden van een veilige omgeving voor onze leerlingen en personeel vraagt meer dan alleen papieren plannen en protocollen. Dit vraagt om een proactieve houding, om een constante vinger aan de pols. Als wij weten wat er speelt, kunnen we knelpunten signaleren en het beleid hierop aanpassen. Een belangrijk instrument hiervoor is de **registratie van incidenten**. In deze registratie leggen wij gevallen van incidenten, pestgedrag en/of lichamelijk letsel vast. Dit doen wij middels het leerling dossier in Parnassys en kan door alle leerkrachten worden ingevuld. De registratie van incidenten jegens personeel wordt ingevuld en bewaard door de directeur.
- M. Voorwaarden voor een goede incidentenregistratie is goede communicatie (wie, wat en waar en wanneer melden), centrale registratie en analyse van de gegevens. Deze voorwaarden vallen onder de verantwoordelijkheid van onze **anti-pest coördinator** / 'respectjuf', Geertje Martens en dataverwerker Lia de Boer.

3. Samenhang andere beleidsdocumenten

Binnen ons kindcentrum en onze stichting CKC Drenthe zijn meerdere beleidsdocumenten vastgesteld, die een relatie hebben met ons veiligheidsbeleid. Voor de volledigheid is hieronder een overzicht van deze documenten opgenomen. Genoemde documenten zijn door ouders op te vragen bij de directie.

<i>Naam document</i>	<i>Te vinden voor medewerker op</i>
Richtlijnen gebruik sociale media 2016	Sharepoint (Office 365)
Privacyreglement leerlinggegevens 2017	Sharepoint (Office 365)
Meldcode Kindermishandeling en huiselijk geweld 2012	Sharepoint (Office 365)
Rouwprotocol 2014	Sharepoint (Office 365)
Gedragprotocol 2013	Sharepoint (Office 365)
Klachtenregeling 2018(stichting)	Sharepoint (Office 365)
Veiligheidsplan (stichting) 2018	Sharepoint (Office 365)
Klokkenluidersregeling (stichting) 2017	Sharepoint (Office 365)